

USMERNENIA

USMERNENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY (EÚ) 2015/280

z 13. novembra 2014

o zriadení systému výroby a obstarávania Eurosystemu (ECB/2014/44)

RADA GUVERNÉROV EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 128 ods. 1,

so zreteľom na Štatút Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky, a najmä na jeho článok 121, článok 14.3 a článok 16,

keďže:

- (1) Článok 128 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „zmluva“) a článok 16 štatútu Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ďalej len „štatút ESCB“) udeľujú Rade guvernérov Európskej centrálnej banky (ECB) výlučné právo povoľovať vydávanie eurobankoviek v Únii. Toto výlučné právo zahŕňa právomoc stanoviť právny rámec pre výrobu a obstarávanie eurobankoviek. ECB môže zveriť národným centrálnym bankám členských štátov, ktorých menou je euro (ďalej len „národné centrálné banky“), zodpovednosť za výrobu eurobankoviek v súlade s percentuálnymi podielmi národných centrálnych bánk na upísanom základnom imaní ECB na príslušný finančný rok, ktoré sa vypočítavajú na základe vážených podielov v kľúči uvedenom v článku 29.1 štatútu ESCB (ďalej len „kľúč základného imania“). Právny rámec pre výrobu a obstarávanie eurobankoviek musí na jednej strane spĺňať požiadavku stanovenú v článku 127 ods. 1 zmluvy a v článku 2 štatútu ESCB tak, aby Eurosystem konal v súlade so zásadou otvoreného trhového hospodárstva s voľnou hospodárskou súťažou, a tým podporoval efektívne rozdeľovanie zdrojov, a na strane druhej prihliadať na osobitnú povahu eurobankoviek, ktoré sa vyrábajú na účely ich vydávania ako bezpečného platobného prostriedku Eurosystemom. Právny rámec pre výrobu a obstarávanie eurobankoviek musí ďalej zohľadňovať skutočnosť, že niektoré národné centrálné banky používajú na výrobu eurobankoviek vlastné interné tlačiarne.
- (2) So zreteľom na vyššie uvedené zásady Rada guvernérov rozhodla 10. júla 2003, že od 1. januára 2012 by sa mal na obstarávanie eurobankoviek uplatňovať spoločný prístup Eurosystemu k výberovému konaniu založený na súťaži (ďalej len „jednotné výberové konanie Eurosystemu“), ako to ustanovuje usmernenie ECB/2004/18⁽¹⁾. V marci 2011 Rada guvernérov rozhodla odložiť začiatok jednotného výberového konania Eurosystemu na 1. januára 2014, ak by medzitým nestanovila iný dátum začatia a s výhradou ďalšieho posúdenia situácie⁽²⁾. V decembri 2013 Rada guvernérov ďalej rozhodla, že sa v dôsledku zmeny predpokladov, z ktorých sa pri stanovení predpokladaného dátumu začatia jednotného výberového konania vychádzalo, jednotné výberové konanie Eurosystemu začne k dátumu stanovenému Radou guvernérov⁽³⁾.
- (3) Berúc do úvahy skutočnosť, že od roku 2004 sa konkurencia na trhu zvýšila a že používanie jednotného výberového konania Eurosystemu namiesto súčasných postupov by v súčasnosti neprinieslo žiadne výhody, Rada guvernérov rozhodla, že ako možná alternatíva by sa mal zväziť systém výroby a obstarávania Eurosystemu.
- (4) S cieľom zabezpečiť kontinuitu dodávok, zachovať interný know-how v rámci Eurosystemu, posilniť hospodársku súťaž a znížiť náklady na úrovni Eurosystemu, ako aj na účely využitia inovácií zo súkromného aj verejného sektora by mal systém výroby a obstarávania Eurosystemu pozostávať z dvoch pilierov: skupiny národných centrálnych bánk, ktoré na výrobu svojich eurobankoviek používajú internú tlačiareň (ďalej len „národné centrálné banky s internou tlačiarňou“) a skupiny národných centrálnych bánk, ktoré výrobu svojich eurobankoviek zabezpečujú v obstarávacom konaní (ďalej len „obstarávajúce národné centrálné banky“). Systém výroby a obstarávania Eurosystemu by mal podporovať efektívnu výrobu eurobankoviek v rámci Eurosystemu. Okrem

⁽¹⁾ Usmernenie ECB/2004/18 zo 16. septembra 2004 o obstarávaní eurobankoviek (Ú. v. EÚ L 320, 21.10.2004, s. 21).

⁽²⁾ Usmernenie ECB/2011/3 z 18. marca 2011, ktorým sa mení a dopĺňa usmernenie ECB/2004/18 o obstarávaní eurobankoviek (Ú. v. EÚ L 86, 1.4.2011, s. 77).

⁽³⁾ Usmernenie ECB/2013/49 z 18. decembra 2013, ktorým sa mení a dopĺňa usmernenie ECB/2004/18 o obstarávaní eurobankoviek (Ú. v. EÚ L 32, 1.2.2014, s. 36).

toho bude systém výroby a obstarávania Euro systému vyžadovať ďalšie zosúladienie právnych požiadaviek týkajúcich sa obstarávajúcich národných centrálnych bánk napríklad v súvislosti s uplatňovaním kritérií spôsobilosti vo výberových konaniach a so zmluvnými podmienkami. Požiadavky stanovené v súvislosti so systémom výroby a obstarávania Euro systému by sa mali zameriavať na zabezpečenie rovnakých podmienok vo výberových konaniach na výrobu eurobankoviek.

- (5) Obstarávajúce národné centrálné banky zostanú zodpovedné za výrobu a obstarávanie eurobankoviek, ktoré im boli pridelené v súlade s kľúčom základného imania. Aby splnili svoje povinnosti, budú tieto národné centrálné banky obstarávať výrobu eurobankoviek a uskutočňovať výberové konania samostatne alebo spolu s inými národnými centrálnymi bankami v súlade s platnými pravidlami obstarávania. Na účely zabezpečenia rovnakých podmienok by sa obstarávajúce národné centrálné banky mali snažiť zosúladiť svoje požiadavky na obstarávanie v súlade s požiadavkami únieového a vnútroštátneho práva verejného obstarávania.
- (6) Národné centrálné banky s internou tlačiarňou zostanú zodpovedné za výrobu eurobankoviek, ktoré im boli pridelené v súlade s kľúčom základného imania. S ohľadom na potrebu zabezpečiť rovnaké podmienky pre všetky tlačiarne, by mali tieto národné centrálné banky zabezpečiť, aby sa interné tlačiarne nezúčastnili na výberových konaniach na výrobu eurobankoviek organizovaných a uskutočnených v rámci Únie, a aby neprijímali objednávky na výrobu eurobankoviek od tretích strán mimo národných centrálnych bánk s internou tlačiarňou.
- (7) Ak národné centrálné banky s internou tlačiarňou nadviažu spoluprácu, musia dodržiavať platné vnútroštátne právne predpisy a predpisy Únie. Ak je na účely dosiahnutia tejto spolupráce zriadená samostatná právnická osoba, národná centrálna banka sa môže stať národnou centrálnou bankou s internou tlačiarňou, pokiaľ túto právnickú osobu spoločne kontroluje v zmysle tohto usmernenia.
- (8) Eurobankovky majú citlivú a technologicky vyspelú povahu. Preto sa musia vyrábať v úplne bezpečnom, kontrolovanom a dôvernom prostredí, ktorým sa dlhodobo zabezpečia spoľahlivé a nepretržité dodávky vysokej kvality. Okrem toho Euro systém musí brať náležitý zreteľ na možný vplyv výroby eurobankoviek na verejné zdravie a bezpečnosť, ako aj na životné prostredie.
- (9) Rada guvernérov bude monitorovať vývoj, pokiaľ ide o všetky kľúčové suroviny a výrobné faktory pre výrobu a obstarávanie eurobankoviek, a v prípade potreby prijme primerané opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa tieto suroviny a faktory vyberali a/alebo obstarávali takým spôsobom, aby sa zabezpečila kontinuita dodávok eurobankoviek, a bez toho, aby bolo dotknuté právo hospodárskej súťaže Únie a právomoci Európskej komisie, aby sa zabránilo zneužívaniu dominantného postavenia na trhu zo strany zhotoviteľa alebo dodávateľa.
- (10) Ustanovenia tohto usmernenia by sa v prípade potreby mali vykladať v súlade s pravidlami uvedenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES ⁽¹⁾ a od 18. apríla 2016 v súlade s pravidlami uvedenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ ⁽²⁾,

PRIJALA TOTO USMERNENIE:

HLAVA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto usmernenia platia nasledujúce vymedzenia pojmov:

1. „zásadou trhového odstupu“ sa rozumejú účinné interné opatrenia, ktorými sa zabezpečuje úplné oddelenie účtovníctva verejnej tlačiarne a príslušného verejného orgánu, a to, že verejná tlačiareň uhradí náklady na celú administratívnu a organizačnú podporu, ktorú dostane od príslušného verejného orgánu. Na účely zabezpečenia spravodlivej hospodárskej súťaže v prípadoch, keď sa verejné tlačiarne zúčastňujú na obstarávaní konaní, je nevyhnutné, aby činnosť spočívajúca v tlačených eurobankovkách bola úplne finančne oddelená od ostatných činností tlačiarne, tak aby nebola poskytnutá žiadna priama ani nepriama štátna pomoc, ktorá by bola z akéhokoľvek dôvodu nezlučiteľná so zmluvou. Toto finančné oddelenie každoročne overuje a potvrdzuje nezávislý externý audítor a výsledok oznamuje Rade guvernérov;

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby (Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 114).

⁽²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65).

2. „internou tlačiarňou“ sa rozumie tlačiareň, ktorá je: a) právnu a organizačnou súčasťou národnej centrálnej banky alebo b) samostatnou právnickou osobou za predpokladu, že sú splnené všetky tieto podmienky:
- národná centrálna banka alebo národné centrálné banky vykonávajú nad danou právnickou osobou kontrolu, ktorá je podobná kontrole vykonávanej nad vlastnými útvarmi;
 - viac ako 80 % činností kontrolovanej právnickej osoby spočíva v plnení úloh, ktoré jej boli zverené národnou centrálnou bankou alebo národnými centrálnymi bankami vykonávajúcimi kontrolu;
 - žiadny súkromný subjekt nemá priamu účasť v kontrolovanej právnickej osobe.

Pri určovaní percentuálneho podielu činností uvedeného v písmene b) bode ii) sa zohľadní priemerný celkový obrat alebo iný vhodný ukazovateľ založený na činnosti, napríklad náklady, ktoré vznikli príslušnej právnickej osobe v súvislosti so službami, dodávkami alebo prácami počas troch rokov pred zadaním zákazky.

Ak pre dátum, ku ktorému bola príslušná právnická osoba založená alebo začala vykonávať svoju činnosť, alebo pre reorganizáciu jej činnosti nie je obrat alebo iný ukazovateľ založený na činnosti (napríklad náklady) buď dostupný za predchádzajúce tri roky, alebo prestal byť relevantný, stačí preukázať, že hodnotenie činnosti je dôveryhodné, a to najmä prostredníctvom obchodného plánu.

Predpokladá sa, že národná centrálna banka vykonáva nad právnickou osobou kontrolu, ktorá je podobná kontrole vykonávanej nad vlastnými útvarmi v zmysle písmena b) bodu i) prvého pododseku, ak má rozhodujúci vplyv na strategické ciele a významné rozhodnutia kontrolovanej právnickej osoby.

Predpokladá sa, že národné centrálné banky spoločne kontrolujú právnickú osobu, ak sú splnené všetky tieto podmienky: a) orgány kontrolovanej právnickej osoby s rozhodovacími právomocami sú zložené zo zástupcov všetkých zúčastnených národných centrálnych bánk; jednotliví zástupcovia môžu zastupovať niektoré alebo všetky zúčastnené národné centrálné banky; b) tieto národné centrálné banky sú spoločne schopné mať rozhodujúci vplyv na strategické ciele a významné rozhodnutia kontrolovanej právnickej osoby; c) kontrolovaná právnická osoba nesleduje záujmy, ktoré sú v rozpore so záujmami národných centrálnych bánk vykonávajúcich kontrolu;

3. „verejnými orgánmi“ sa rozumejú všetky verejné orgány vrátane štátnych a regionálnych, miestnych alebo iných územných orgánov a centrálnych bánk;
4. „verejnou tlačiarňou“ sa rozumie tlačiareň, vo vzťahu ku ktorej verejné orgány môžu priamo alebo nepriamo uplatňovať dominantný vplyv na základe vlastníctva tejto tlačiarne, finančnej účasti v nej alebo predpisov, ktoré upravujú jej činnosť. Predpokladá sa, že verejné orgány majú vo vzťahu k určitej tlačiarňi dominantný vplyv, ak priamo alebo nepriamo: a) držia väčšinu upísaného základného imania tlačiarne; b) kontrolujú väčšinu hlasov, ktoré prislúchajú k akciám emitovaným tlačiarňou, alebo c) môžu menovať viac ako polovicu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu tlačiarne.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

- Systém výroby a obstarávania Eurosystemu zavádza dvojpilierový model pre výrobu a obstarávanie eurobankoviek. Tento model zahŕňa obstarávanie výroby eurobankoviek obstarávajúcimi národnými centrálnymi bankami, ako aj výrobu eurobankoviek národnými centrálnymi bankami s internou tlačiarňou.
- Národné centrálné banky sú zodpovedné za výrobu a obstarávanie eurobankoviek, ktoré im boli pridelené v súlade s kľúčom základného imania.

HLAVA II

OBSTARÁVAJÚCE NÁRODNÉ CENTRÁLNE BANKY

Článok 3

Všeobecné zásady

Národné centrálné banky, ktoré nemajú internú tlačiareň, patria do skupiny obstarávajúcich národných centrálnych bánk.

Článok 4

Obstarávacie konania

1. Každá obstarávajúca národná centrálna banka je zodpovedná za obstarávanie výroby eurobankoviek a uskutočňuje výberové konania samostatne alebo spoločne s inými obstarávajúcimi národnými centrálnymi bankami v súlade s platnými pravidlami obstarávania a požiadavkami stanovenými v tomto usmernení.
2. S cieľom zachovať hospodársku súťaž na trhu výroby eurobankoviek obstarávajúce národné centrálné banky v súlade s platným vnútroštátnym právom verejného obstarávania v zásade rozdeľujú objednávky do niekoľkých častí, pričom ten istý uchádzač (tí istí uchádzači) by nemal(-i) získať viac častí danej objednávky.
3. Obstarávajúce národné centrálné banky musia v zadávacej dokumentácii uviesť, že na to, aby bola verejná tlačiareň spôsobilá zúčastniť sa na obstarávacom konaní, musí implementovať zásadu trhového odstupu predtým, ako sa zúčastní na obstarávacom konaní.

Článok 5

Harmonizácia požiadaviek

Na účely zabezpečenia rovnakých podmienok sa obstarávajúce národné centrálné banky snažia zosúladiť svoje požiadavky na obstarávanie vrátane kritérií spôsobilosti v súlade s požiadavkami únieového a vnútroštátneho práva verejného obstarávania.

HLAVA III

NÁRODNÉ CENTRÁLNE BANKY S INTERNOU TLAČIARŇOU

Článok 6

Všeobecné zásady

1. Národné centrálné banky, ktoré na výrobu eurobankoviek používajú internú tlačiareň, patria do skupiny národných centrálnych bánk s internou tlačiarňou.
2. Národné centrálné banky s internou tlačiarňou zabezpečia, aby sa ich interné tlačiarne nezúčastnili na obstarávacích konaniach na výrobu eurobankoviek organizovaných a uskutočňovaných v rámci Únie a aby neprijímali objednávky na výrobu eurobankoviek od tretích strán mimo národných centrálnych bánk s internou tlačiarňou.

Článok 7

Spolupráca medzi národnými centrálnymi bankami s internou tlačiarňou

1. S cieľom zlepšiť nákladovú efektívnosť výroby eurobankoviek národné centrálné banky s internou tlačiarňou zväžia nadviazanie vhodných foriem spolupráce, ku ktorým patrí napríklad spoločný nákup a deľba a implementácia najlepších postupov vo výrobnom procese, a to na účely plnenia svojej verejnej úlohy spočívajúcej vo výrobe bankoviek najlepším možným spôsobom.
2. Národné centrálné banky s internou tlačiarňou sa môžu rozhodnúť, či sa zapoja do takýchto foriem spolupráce, s tým, že ak sa do spolupráce zapoja, zaviazu sa, že sa na príslušnej iniciatíve budú zúčastňovať prinajmenšom počas 3 rokov (pokiaľ sa v tomto období nestanú obstarávajúcimi národnými centrálnymi bankami) vzhľadom na potrebu kontinuity a investície strán.

Článok 8

Zriadenie samostatnej právnickej osoby alebo nadviazanie neinštitucionalizovanej horizontálnej spolupráce s cieľom spoločne plniť verejné úlohy

1. Na účely spoločného plnenia verejných úloh národné centrálné banky s internou tlačiarňou skúmajú možnosť:
a) zriadenia samostatnej právnickej osoby pozostávajúcej z ich interných tlačiarň alebo b) nadviazania neinštitucionalizovanej horizontálnej spolupráce na základe dohody o spolupráci.

2. Na formy spolupráce podľa odseku 1 sa vzťahujú tieto podmienky:
- a) Ak právnická osoba zriadená podľa článku 8 ods. 1 písm. a) získa objednávku na výrobu eurobankoviek priamo, musí byť táto právnická osoba príslušnými národnými centrálnymi bankami spoločne kontrolovaná v zmysle vymedzenia pojmu spoločnej kontroly podľa bodu 2 článku 1.
- b) Dohoda uzavretá podľa článku 8 ods. 1 písm. b) musí spĺňať všetky tieto podmienky:
- i) dohodou sa zakladá alebo sa vykonáva spolupráca medzi národnými centrálnymi bankami s internou tlačiarňou s cieľom zabezpečiť, aby sa verejné služby, ktoré majú tieto národné centrálny banky poskytovať, poskytovali s cieľom dosiahnuť spoločné ciele;
- ii) vykonávanie tejto spolupráce sa riadi výlučne úvahami týkajúcimi sa verejného záujmu;
- iii) národné centrálny banky s internou tlačiarňou vykonávajú na otvorenom trhu menej ako 20 % činností, ktoré sú predmetom spolupráce. Pri stanovení percentuálneho podielu uvedených činností sa primerane použije druhý a tretí odsek bodu 2 článku 1.

HLAVA IV

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 9

Zrušovacie ustanovenie

Usmernenie ECB/2004/18 sa zrušuje s účinnosťou od 1. januára 2015.

Článok 10

Nadobudnutie účinnosti a implementácia

Toto usmernenie nadobúda účinnosť dňom jeho oznámenia národným centrálnym bankám členských štátov, ktorých menou je euro. Centrálny banky Eurosystemu zabezpečia súlad s týmto usmernením od 1. januára 2015.

Článok 11

Prechodné obdobie s ohľadom na uplatňovanie článku 4 ods. 3

Odchylné od článku 4 ods. 3 možno vo výberových konaniach začatých pred 1. júlom 2015 uplatňovať rozdielne požiadavky týkajúce sa vylúčenia účastníkov výberového konania.

Článok 12

Preskúmanie

Rada guvernérov preskúmava toto usmernenie začiatkom roka 2017 a potom každé dva roky.

Článok 13

Adresáti

Toto usmernenie je určené všetkým centrálnym bankám Eurosystemu.

Vo Frankfurte nad Mohanom 13. novembra 2014

Za Radu guvernérov ECB
prezident ECB
Mario DRAGHI